

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

En an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
în America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei.
a doua și a treia oră 4 Lei.

S'au sfărmat înzadar..!

Bolșevicii au încercat să turbure pacea Europei, dar n'au izbutit, căci popoarele sunt sătule de părjol și de sânge

E cunoscută povestea vulpii cu coada ruptă. Șireata mîncătoare de găini, strâmtorată undeva pe la vre-un coteț, își pierduse, într'o noapte, stufoasa podoabă a dosului. Și, dimineața, când s'a văzut în pădure fără coadă, o cuprinse o mare jale. Vulpe fără coadă; se poate inchipui așa ceva?

Însă nu degeaba este ea isteasă și înțeleaptă la nevoie. Ce s'a gândit ticăloasa? N'am eu coadă? Să n'aibă nici alte vulpi! Cel puțin n'are cine să mă arate cu laba..!

Și încă în aceeași zi a chemat la adunare pe toate vulpile codrului. Acolo și-a arătat ciotul din spate și le-a spus:

— Asta-i moda acum, să nu mai poarte vulpile coadă. Uitați-vă la mine, ce frumos îmi șadel! Și nici n'au ce să-mi mai rupă colțoșii păzitori ai cotețelor de găini. Coada este o povară pentru noi, neamul vulpesc. Toate să vi-o tăieți, să fiți așa, ca mine..!

Însă vulpile au băgat de seamă, că ea vorbește împotriva firii și au luat-o cu huideo..! Vulpile celea cu adevărat înțelepte, au rămas așa cum le-a făcut Dumnezeu. Iar cea cu coada ruptă s'a ascuns rușinată, în văgăuna ei.

Cam așa vine treaba și cu «ocoșii» de bolșevici din Rusia, ori comuniști cum le mai zice. Deosebirea e doar, că vulpea bolșevică nu coada și-a rupt-o, ci *doaga dela cap..!*

Bolșevicii ruși, prostiți de ovrei și de haihui, și-au mîncat pacea țării lor, și-au mîncat credința și bisericile, și-au nenorocit țărani, jefuindu-i și ferecându-i cu lanțuri, iar acum umblă să imbecite cu apă rece lumea întreagă, căutând să întindă domnia iadului peste întreg rotogolul pământului. Și-au trimis iscoadele în toate țările și se trudesă să prostescă popoarele, ca să se înscrie sub steagul roșu al părjolutului și al smintelilor.

La întâi August bolșevicii au vrut să facă răscoale în toate țările Europei

ca, pe urmă, să poată ei pescui în turbure și să poată să încalce pe grumazii tuturor națiilor și popoarelor. Nu era o taină, că

la 1 August 1929, comuniștii vor încerca să pună loc de răscoală în toate orașele mai mari ale Europei, ca să nască turburări, ciocniri și răsboaie, spre peirea oricărui rânduieli și înțelepciuni.

Însă n'au reușit!

Zadarnică le-a fost truda și zadarnică răutatea. Europa nu s'a tulburat, muncitorii și-au văzut de lucrul lor, iar așitătorii comuniști au fost adunați ca într'o plasă de pescuit și puși la răcoare..!

În țară la noi nu s'a întâmplat nici o turburare

Au încercat la Cluj câțiva comuniști, îmbrăcați în haine militare, să împartă hârtii comuniste, dar au fost descoperiți din bună vreme și luați de gulere. Ei zac acum în beciuri întunecoase, cu mânilor și picioarele în cătuși de oțel. La Deva niște vagabonzi au căutat să se apropie de magaziele de muniții ale armatei, dar au fost botezați cu gloanțe și unul dintre ei a și rămas mort pe loc.

La Târgu Mureș au făcut «straic» niște muncitori dela fabricica de zahăr, dar n'au cutezat nici să se arate pe străzi.

La București a fost liniște deplină, ca în toată țara. Doar' la Chișinău, vre-o sută de muncitori comuniști s'au arătat mai lărmuitori și s'au izbit de baionetele cătanelor. Liniște a fost și între lucrătorii din Valea Jiului, unde pe nedreptul se spune că ar fi comuniști. Comunismul, sau nebunia lui «lugi dela blid, să mă infoiu eu», nu prinde. La noi este învățătura, că cine trudește să aibă, cine lenește să rabdel!

Liniște a fost în toată Europa

Bolșevicii au crezut, că mai mare turburare vor putea face în Franța, însă nu li-s'a sfitit. S'au izbit și acolo de baionete și de puști, adică de convingerea tare, că steagul roșu este o nebunie. S'a găsit doar un singur descreerat în orașul Tours, lucrătorul brutar Roger Monsard, care și-a împușcat stăpânul, iar când a fost întrebat, că de ce a făcut grozăvia, a răspuns:

— Nu mi-a făcut nici un rău și era

stăpân bun. Dar l-am împușcat pentrucă eu sunt *comunist!*

Bineînțeles că va fi judecat ca un tâlhar de codru.

Liniște a fost și în Germania, în Austria, Polonia, Sârbia și în toate celelalte țări, dovadă că întreagă Europa este potrivnică părjolutului și smintelii comuniste.

Bolșevicii au căpătat o lecție care le va tăia pofta de turburări, cel puțin pe zece ani. Bolșevicii meargă în China, dacă le dă mâna și-i îngăduie curelele!

Impotriva înjurăturilor. Iată ce cuvinte drepte tipărește, împotriva uritului obicei al sudălmilor, gazeta „Cuvânt Moldovenesc” din Chișinău: „Am citit, nu demult, că niciun, popor nu injură cu cuvinte mai de ocară ca cel românesc. Dacă e adevărat, apoi o asemenea fruntășie nu ne face de loc cinste.

Trebue să știți, însă, că năravul acesta n'a fost altădată în firea Românului. Strămoșii noștri nu injurau, oricât de mari să le fi fost necazurile și supărările. Cel mult, dacă afuriseau; iar prin cuvintele ce 'ntrebuințau, atunci arătau mai mult indignarea cu scopul de a îndrepta, iar nu de a necinsti sau jigni pe semenul lor.

Năravul de-a injura, l-au adus la noi străinii pribegi de prin părțile răsăritului și țigani. Și e foarte trist că ni-l'am luat, tocmai noi cari avem o obârșie de faimă împărătească.

Ba, ceva mai rău, nu ne temem a injura și de cele sfinte. Dela cel mai mic, până la cel mai mare, aproape toți injură și adeseori auzi, pomenindu-se printre cele mai murdare cuvinte, numele sfintilor și al lucrurilor sfințite din biserică.

Să fi căzut, oare neamul nostru, mai jos decât alte noroade, care n'au nici lege, nici credință și nici țară?

Nu credem. E o deprindere rea, de care, însă, trebuie să ne descotorisim, degrabă, pentru păstrarea bunului nostru nume și de români și de creștini.

Impotriva înjurăturilor, fie ele adresate chiar dobitoacelor, trebuie dusă luptă dărză ca și împotriva beției, fiindcă amândouă coboară pe om și-l necinstesc.

Nu vă dați pe mâna speculanților. Ministerul de Agricultură a înștiințat Camerele de Agricultură, că este pe cale să înființeze o marcă bancă, unde plugarii se vor putea imprumuta cu procente omenești. Asemenea, Ministerul pune în vedere Camerelor de Agricultură, să înștiințeze pe plugari, ca să nu-și vândă, de-acum, la speculanți, pentru prețuri de nimic roada lor.

Din viața vechilor creștini Viața și moartea sfintei martire Cecilia

Nu pot încheia șirul martirilor celor din-
tâl trei veacuri creștine, fără de a aminti, pe
scurt, viața și moartea sfintei martire Cecilia.

Cecilia s'a născut dintr'una din cele mai
de seamă familii ale Romei. Încă fiind copilă
a început a cunoaște creștinismul și nu peste
mult a primit sfântul botez. De atunci ea purta
pururea cu sine biblia, și o cetia zilnic. Era
așa de frumoasă că toată lumea o admira și
mai era și foarte bogată. Cu toate acestea și-a
propus să rămână fecioară curată întreaga sa
viață și să-și închine viața mirelui ceresc.

Era cam de 17 ani, când un tot pe atât
de nobil roman cu numele Valerian o ceru în
căsătorie. Cecilia i-a spus că este logodită de
mult cu Isus Hristos, dar atât părinții ei cât
și Valerian și-au bătut joc de vorba aceasta a
ei, și pe urmă îi logodiră pe cei doi tineri. Biata
Cecilia foarte s'a supărat când a văzut că pă-
rinții ei nu glumesc, dar și-a pus toată incre-
derea în mirele ceresc, rugându-l: „Doamne,
susține-mi sufletul și trupul curat, ca să nu
mă fac de rușine“. În cele din urmă trei zile,
că ziua cununiei era hotărâtă, nici n'a mai făcut
altceva ci s'a rugat într'una și a ajunat fără
întrerupere. Ii apărură atunci îngerul păzitor și
o asigură că Domnul i-a făgăduit ajutorul și
că nu o va părăsi nici în cele mai grele clipe
ale vieții.

Ziua cununiei sosi, se făcu ospățul și seara
Valerian voi să intre în camera de dormit a
Ceciliei. Atunci mireasa lui Hristos se ridică
în picioare și-i zise: Eu sunt mireasa lui Hri-
stos și îngerul lui Dumnezeu mi-a făgă-
duit că mă va apăra de orice murdărie. Fere-
ște-te de mine, eă răzbunarea cerurilor va cădea
asupra ta“. Adânc mișcat de cele auzite, Vale-
rian s'a cutremurat și a început să simțească
ceva mișcare lăuntrică; era întâiul suflu al ha-
rului dumnezeesc. Luptându-se cu boldurile
trupești, răspuse: „Ei bine, atunci să nu-mi fii
soție ci soră, iar eu nu voi înceta a cinsti
verguria ta. Te-ași ruga însă, să-mi afeși și
mie îngerul păzitor. Nu m'ași da pe mult să-l
pot vedea“. — „Nu-l vei putea vedea, până
când nu te încreștinezi“, fu răspunsul Ceciliei.
Valerian a spus atunci că el este gata să cu-
noască religia aceasta. Cecilia l-a trimis la
Papa Urban, care de două ori a fost chinuit
pentru Hristos, iară atunci trăia ascuns în ca-
tacombe. Papa urban îl primi cu multă bucurie
și începe să-l învețe Catechismul.

Îndatăce a primit Valerian sfântul botez,
s'a întors la Roma ca să vadă, ce mai face
scumpa sa Cecilia. A aflat-o tocmai rugându-se
iar lângă ea stătea apărându-o îngerul păzitor,
pe care l-a văzut acuma și Valerian. Îngerul
păzitor avea în mâni două cununi de flori, una
din trandafiri și alta din crini, dintre cari pe
una o întindea spre Cecilia iar cealaltă spre
Valerian. Văzând Valerian arătarea aceasta, a
împărțit-o și fratelui său Tiburțiu, care s'a
încreștinat și el.

Auzind prefectul orașului Roma, Turcius
Almachius, că atât Valerian cât și Tiburțiu s'au
încreștinat, i-a citat la judecătorie și i-a în-

demnat să jertfească idolilor. Tinerii însă n'au
voit. Atunci i-a judecat la moarte. Văzând ofi-
țerul Maximus, cât sunt de tari în credință
acești doi frați, s'a făcut creștin și el și a
murit împreună cu ei moarte de martir. Cecilia
așa a fost de fericită când a auzit despre
moartea lor, încât se rugă lui Dumnezeu, să
o învrednicească și pe ea cât mai de grabă
de această moarte. Și Dumnezeu i-a ascultat
rugăminte.

Legea romană poruncia anume, ca averea
cetățenilor romani, judecați la moarte, să fie
a statului. Almachius a și trimis numai decăt
soldați la Cecilia ca să-i confiște averea. Ce-
cilia însă și-a împărțit averea întreagă săracilor.
Prefectul Romei foarte s'a năcăjit, auzind acea-
sta, și a poruncit să o aducă în fața judecă-
toriei. „Ce ești tu?“ o întrebă prefectul. „Nobilă
romană“. — „Cum poți fi atât de obraznică,
să desprețuești zeii patriei?“ — „Așa-mi dic-
tează conștiința și credința“. — „Au nu știi,
că împărații noștri au dat poruncă aspră, ca
toți ceice necinstesc zeii patriei să fie omorâți
cu sabia?“ — „Noi credem într'un singur Dum-
nezeu, făcătorul cerului și al pământului, pe
care nu-l putem părăsi nici cum. Mai bine
suferim moartea de ocară, decât să tăgăduim
pe Părintele nostru“. — „Foarte bine“, răspuse
Almachius „alege atunci între a jertfi idolilor,
sau a muri“. — „Nu știu ce ochi ai tu“, răs-
puse Cecilia, „că cecece numești tu zeii, noi
toți cei de față nu-i vedem decât piatră, fier
și argint. Nu te face de răsul poporului, care
bine știe că numai un Dumnezeu este în ceruri
iar aceștia nu-și pot ajuta nici lorși nici nouă,
că sunt fără de viață, și nu au suflare în gura lor“.

Almachius porunci atunci ca pe Cecilia
să o ducă acasă, să o închidă în camera de
baie și să facă un foc mare ca ea să se pră-
pădească de căldură. O zi și o noapte încăr-
cără soldații focul într'una, dar Cecilia nu se
înăbuși, asemenea celor trei tineri din cuptorul
din Babilon.

Auzind Almachius despre cele întâmplăte,
a trimis călăul, să-i taie capul. De trei ori a
lovit călăul cu sabia, dar capul sfintei nu a
căzut. Legea spune că dacă un călău nu izbân-
dește să omoare a treia oră pe un condamnat
la moarte, are să-i dea pace. Urmând porunca
aceasta, călăul a lăsat-o pe sfânta Cecilia în
sângele ei. Abia după 2 ore de chinuri a mu-
rit sfânta, la 16 Septembrie 229.

Papa Urban a poruncit ca trupul ei să
fie îngropat în catacombele sfântului Calixtus,
iar casa în care locuise a străformat-o în bi-
serică. Amintirea sfintei martire Cecilia și a lui
Valerian și Tiburțiu celor împreună cu dânsa,
atât biserica răsăriteană cât și cea apuseană
o sărbătorește în ziua de 22 Noembrie când
s'a consacrat biserica sfintei din Roma, o bi-
serică dintre cele mai vechi și mai frumoase
ale Romei. Papa Paschal, care a păstorit dela
817—824, a poruncit ca trupurile celor trei și
ale sfântului Maximus și ale Papilor Urban
și Lucius, să fie îngropate în basilica sfintei
Cecilia. La 20 Octombrie 1599 cardinalul Sfron-
dati a desgropat trupul sfintei și l-a aflat uscat,
și învelit într'un voal de mătăasă, sub care se
vedeau încă hainele sângeroase ale sfintei,
hainele pe cari le purtase în ziua morții. Tru-
pul l-a așezat într'un sicriu de argint, iară dea-
supra mormântului sculptorul Maderne a făcut
statuia de marmoră a sfintei, așa cum a murit
cu capul numai de jumătate tăiat.

Fiindcă în ziua morții ea a cântat Dom-
nului cântare sfântă, pictorii au început să o
zugrăvească lângă orgă, având în mână vioara.
Tovărășile sau societățile sfintei Cecilia, sunt
societăți cari părtinesc muzica bisericească din
biserica apuseană.

Iuliu Maior.

Serbare culturală în Teiuș

Societatea culturală «Mureșul» din orașul
Teiuș, a aranjat în seara zilei de 20 Iulie a. c.
o foarte reușită producție teatrală, împreună
cu coruri, în sala cea mare a hotelului «Leul».
S'a jucat piesa «Omul de zăpadă», comedie în
3 acte, și s'au cântat: «Cătălina» cor mixt, de
N. Oancea și «Păstorul» cor mixt, de I. Velțian.
Atât piesa cât și corurile au fost pe deplin
reușite.

La petrecerea cu dans, care a urmat, aran-
jându-se un concurs de frumusețe, «regină a pe-
trecerii» a fost proclamată drăgălașa d-șoară
Lucia Gruia din Teiuș, care s'a distins prin gin-
gășia și aleasa sa modestie.

Comuna noastră este foarte bucuroasă de
asemenea serbări culturale.

Teiușanul.

Scrisoare din Țara Făgărașului

Stimate Domnule Director,

Nu mă pot reține să nu scriu și iubitei
noastre „Unirii a Poporului“ și să nu Vă îm-
părtășesc și DV. bucuria, ce au avut-o harnicii
plugari ai Țării Făgărașului, din priieșul îm-
propriietării unui mare număr de comune cu
păduri și pășuni comunale.

E știut că Țara Făgărașului, alături de
Maramureș, Munții apuseni și părțile Hun-
doarei, are cel mai sărac pământ în Ardeal.
Despre ea se spune cu drept cuvânt: „Țară
de ocară — pâine de secară“. Și pe lângă aceea
că acest pământ e sărac, mai e și puțin pentru
lipsele locuitorilor, fiindcă nu cred să existe
undeva în Ardeal atâtea comune atât de dese
ori chiar lipite una de alta, ca la noi. Plugarii
făgărașani prin cea mai îndărătnică și mai grea
muncă abia poate zmulge pământului său, de
tot vlăguit, pâinea lui de secară. Aceasta a
fost cauza că, înainte de războiu, din nici un
ținut al Ardealului n'au luat drumul Americii
atâția plugari harnici, ca din Țara Făgărașului.
Și se duceau cu gândul, ca după o muncă
aspră, cum au muncit aici acasă, să poată
câștiga mai multă pâine pentru ei și familia lor.

Pământul Țării Făgărașului fiind, deci, și
puțin și sărac, toată înmea acrezut că cu
ocaziunea Reformei agrare se vor lecuși barăni
în parte sărăcia și neajunsurile economice ale
harnicilor plugari făgărașeni, prin aceea că
li-se vor da fără precupețire de cei în drept
așa precum prevede legea, păduri și pășuni
comunale, ca oamenii să-și mai poată lega
cele nevoi ale vieții și din lemnele pădurii și
binefacerile pășunatului comun. Și e drept
că guvernele liberale au înpropriat multe
comune cu pădure și pășune, dar dacă ade-
vărul trebuie să-l spunem până încapăt, trebuie
să spunem și aceea, că un mare număr de
comune, de și le-au înpropriat cu păduri și
pășuni, precum spune legea, — înproprieta-
rile acestea au făcut-o numai pe hârtie, și ori-
cât s'au zbatut ele, pământ nu le-au dat. Mă
veți întreba: De ce? Din mai multe cauze. Se
spune însă, și credem și noi, că un motiv
pentru care guvernul liberal a refuzat să dea
ceva din pământul Statului, a fost acela, că
liberalii, credincioși vechiului și bunului lor
obicei, voiau mai întâi să exploateze el, pe
seama lor, tot cecece era bun în acele păduri,
voiau adică să smântănească ei bine laptele

ce trebuia să-l dea plugarilor, cum ar spune Românașul nostru necajit. Văzând oamenii că cărmuirea n'are de gând să-le dea, ceea ce le-a garantat pe hârtie, ura și înverșunarea contra guvernărilor a luat proporții îngrijorătoare la noi, mai ales după ce poporul îndârjit și-a găsit un conducător vrednic de el, în persoana vajnicului și vestitului luptător pentru drepturile poporului. Dr. Aurel Dobrescu. Inconjurat de mulțimea bravilor făgărășeni, gata la orice, a dat grele, dar lupte vestite în toată țara, contra nedreptăților făcute de liberali.

Numele Dr.-lui Aurel Dobrescu, nu mai era numele unui om, ci simboliza o idee: lupta contra asupritorilor și nădejdea unor zile mai bune. În focul luptelor ce s'au dat, s'a încheiat cea mai trainică încredere și iubire între fiii Țării Făgărașului și neînfricatul lor conducător. Nu cred să fie vreun om politic mai iubit în vreun județ din țară, ca Dr.-ul A. Dobrescu în Făgăraș.

Și când a sunat ceasul ca Partidul Național-Tărănesc să ia frânele guvernării, soarta a voit ca Dr.-ul A. Dobrescu să fie mâna dreaptă a dlui Ion Mihalache la Ministerul Domeniilor. Și aducându-și aminte de nevoile populației Făgărașului, după ce a cercetat timp îndelungat și atent toate plângerile comunelor, și după ce s'a convins de dreptatea cauzei acestora, — a dat îndrumări Comisiunii de Improprietărire, să purceadă de urgență la improprietărirea celor în drept, din averea Statului.

Neuitate vor rămânea zilele de 9 și 12 Iulie a crt. când au fost improprietărite 13 comune din averea Statului, aflătoare pe Rinul Sebeșului, cu păduri și pășunate comunale.

Comunele acestea reînviolate oarecum, privesc de aici încolo cu încredere viitorul lor.

Și pentru aceasta mare binefacere, care nu se poate răsplăti cu nimica, poporul exprimă cea mai adâncă recunoștință înaltului guvern și iubitului său conducător Dr. A. Dobrescu, care și-a dovedit încă odată grija sa părințească față de necazurile plugarilor din Țara Făgărașului, precum și Comisiunii de Improprietărire pentru înțelegerea cu care a lucrat spre mulțumirea tuturor.

Nu se va uita deasemenea niciodată, nici tragerea de inimă și bunăvoința sinceră manifestată cu toate ocaziunile de delegatul Ministerului Domeniilor, de Dl Tit Liviu Langa, acest vrednic fiu al Țării Făgărașului și fidel tălmăcitor al gândurilor și sentimentelor Dlui A. Dobrescu.

Ion Rinea preot.

Ajutoare pentru biserica din Chereușa, Sălaj

Poate nici o biserică din plasa Tășnad, jud. Sălaj, nu-i mai veche ca biserica din com. Chereușa. Zidirea ei a fost făcută acum patru-cinci sute de ani, când se zice că au trecut pe aici Rușii. Singur despre turn se știe că ar fi fost ridicat pe la anul 1771. Tradiția și cele câteva însemnări nu pot lămuri însă precis data zidirii. Altele zidite deodată cu ea, s'au refăcut.

Așezată, cam deoparte, precum sunt și credincioșii ei aici, stă ca un bătrân veteran strajă națională de veacuri. Azi însă s'a dărăpănat. Turla, cu cele patru turnulețe din colțuri, ca niște fortărețe medievale, își arată prin acoperiș lemnele, ca un schelet. Acoperișul slab a fost renoit cu trestie, care azi, sfredelit, lasă în bună voie ploaia să intre, așa că de multe ori nu se poate face slujbă, din cauza apei și a noroiului din lăuntru. Bolta îi e susținută de niște popice de lemn și, la vreme de vânt, amenință să cadă pe credincioși.

În starea aceasta fiind, locuitorii acestei comune, deși puțini și săraci, și-au pus nădejdea în Dumnezeu și, în primăvara acestui an, s'au apucat de lucru, îndemnați fiind de părintele lor sufletesc *Virgil Trușăș* și curatorii: *Ciobanu Vasile și Turbui Ioan*.

Năzuința lor e laudabilă, mai ales azi, când un cuptor de cărămidă s'a ars și lemnele, donate de P. Sf. Episcop dela Gherla, sunt aduse și pentru celălalt cuptor. Toată năzuința lor de azi înainte este de a-și vedea un lăcaș de închinare gata. Și cum ei fiind săraci și puțini, au cerut ajutor la toți oamenii cu credință. Locuitorii reformați din aceasta comună

au cărat lemne precum și Români din alte sate și mai ales din Săuca. Pentru acest ajutor li-se aduc vii mulțumiri. Totuși pentru un astfel de lăcaș trebuiesc mulți bani, deci multe jertfe. Și e greu de făcut, când nu-i de unde. Însă o mare înviore, care umple inimile acestor credincioși de speranță, vine din comuna *Santău*, comună mare și în majoritate românească. Aici din îndemnul M. O. Protopop *Teodor Bogdătel*, al lui *Filip Gheorghe* și al curatorului *Ion Păștean* s'au strâns prin subscripție 6000 lei și lista e în curs. Se crede că astfel de fapte se fac și de ceilalți preoți din jur, în urma apelului preotului *Virgil Trușăș*.

Și astfel, azi, când poporul oropsit e chemat la o viață nouă, se speră și pentru acești Români necăjiți clipa de bucurie.

N. D. Corăciu.

Mulțamită publică

Contribuiri pentru capela română-unită din Sighișoara.

Subscrisul, în numele meu și al bunilor credincioși din Sighișoara, — mulțumesc din suflet tuturor marinimoșilor contribuitori din Diciosânmărtin și jur, cari au răspuns în un mod atât de creștinesc la rugămintea noastră, de a ne ajuta, în dorința, ca cu timpul să putem ridica o Capelă în Sighișoara. — Bunul Dumnezeu să răsplătească marinimozitatea și jertfa scumpilor noștri ajutători.

Colectantele: *Lucreția Dan* nasc. Simu și doamna *Veturia Pop*, primească și pe această cale sincerile noastre mulțămite!

Generoșii contribuitori sunt următorii:

1. Dl Aurel Muth	1000 Lei
2. Prefectura județului Târn.-mică	1000 >
3. Dl Dr. Zaharie Boilă, prefect	500 >
4. Dl Dănilă Boilă	200 >
5. «Banca comercială și industrială» din Valea Târnavei	200 >
6. «Albina» inst. de credit și econ. sucursala Diciosânmărtin	200 >
7. «Vulturul» institut de credit și economii, societate pe acții	200 >
8. P. On. Simeon Moldovan, protopop	100 >
9. Dna Aneta Zăhan	100 >

Foița „UNIRII POPORULUI”.

Orație de nuntă

Culeasă din județul Safu-Mare, de GH. MOLDOVAN

Unde-ar fi un socru mare
Și o soacră mare
Și o crăiasă nouă
Să-i vedem de față,
La cinstita casă
La luminata masă,
Ca Dumnezeu să-i trăiască!
Socrii mari, luați aminte,
Ale noastre dulci cuvinte,
Cari sunt în cărți scrise
Și trebuie zise.

Incet și incetișor
Ne dăm cuvântul și adevărul,
Că de-or fi dese
Nu le putem spune alese..!

Al nostru tinăr împărat
De dimineața s'a sculat
Pe obraz mândru s'a spălat
Și lui Dumnezeu s'a rugat.
De ce s'a rugat,
Cred că i-a și dat.
Auzit-am că în astă lume,

Dar unde, nu știm anume,
Este o rujă plină
Sădită într'o grădină
Care rujă nu înflorește,
De rodit nu rodește,
Numai se ofilește.
Iar noi după ea am venit,
Să-o ducem cu rădăcină
Peste munți
În alte curți
La părinți necunoscuți.
Eu văzui ruja cu rouă
Și mi-s'a rupt inima în două,
Frunzuliță mândră, creață,
Într'o Joi de dimineață.
Mândru soare a răsărit
Și mirele s'a ivit.
Iar mireasa s'a gătit
Și frumos s'a împodobit.
Cu cunună de argint
La biseric'a pornit.
În biseric'a intrat
Și la cununie-a stat.

Frunzuliță mărăcine.
Iată-mi iau și iertăciune
Parè că mă duc la fune..!
Dela neamuri, dela toate,
Pare că mă duc la moarte..!

Maică, măicușița mea,
Am avut și eu o lume

Și nu-i pot spune pe nume.
Fost-am fost rujă plină
La loc bun într'o grădină
Și-a ieșit șarpe urit
Și-a rupt ruja din pământ,
N'a rupt-o să fie ruptă,
Numai portul i-se mută,
Peste munți
În alte curți
La părinți necunoscuți..!

Ia-ți, fetiță, ziua bună,
Dela flori, dela cunună,
Dela iarba de sub cruce,
Dela maica-ta cea dulce..!
Dela iarba de sub prag,
Dela tatăl tău cel drag..!
Dela grădina cu flori,
Dela frați dela surori..!

Ia-ți, fetiță, ziua bună,
Dela struț de busuioe
Dela feciorii din joc,
Dela fete feciorite
Care-s de-a ta măsurită..!
Ia-ți, fetiță, ziua bună,
Nu gândi că zic în glumă,
Dela struțul cel din vie,
Dela scumpa ta fetie..!
Dela struț de măgheran,
Că nu-i mai feti șohan..!

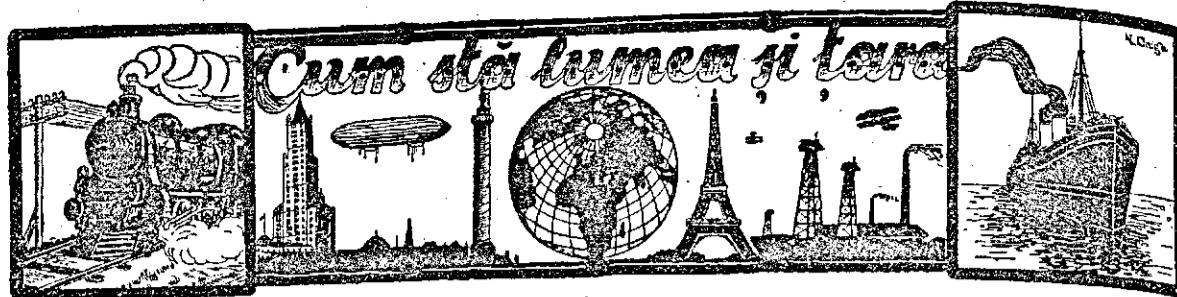
10. Dl Ion — indescifrabil	100
11. Dl Dr. Ioan Ziler, subprefect.	100
12. M. On. Augustin Folea	100
13. Dl Pompeiu Demian	100
14. Dna Rozalia Stoia	100
15. Dl Emil Papp	100
16. Dl V. Frățilă	100
17. Dl M. Moldovan	100
18. Dl Ioan Biriș	100
19. Dna Veturia Pop, colectantă	100
20. Dna Valeria Deniflee	100
21. Dl A. Maior	100
22. «Cartea Românească»	100
23. Dl Dr. Eugen Hânza	100
24. Dl C. Maior — Blaj	100
25. Dna Lucreția Dan n. Simu, colect.	100
26. Dl Nic. Mărginean	60
27. Dșoara Piți Câmpian	60
28. Dl Andreiu, primpreședinte	40
29. N. N.	40

Gheorghe Simu
protopop și administratorul
filiei Sighișoara

Monumentul unei mame eroice

Astăzi iarnă gerul a fost cumplit nu numai pe la noi, ci și prin părțile de miază-zi ale Italiei. Foarte mulți oameni au suferit din cauza gerului, unii chiar au înghețat. Așa s'a întâmplat și cu femeia Carmelia Boretti din Sersale în Italia. Intr'o seară, aceasta femeie împreună cu cei doi copii mici ai săi, întorcându-se spre casă, a fost surprinsă de un viscol strașnic. S'a retras sub un tufiș și și-a învălțit copiii în hainele ce avea pe ea. Astfel copiii au scăpat cu viață, ea însă a degerat. În ziua următoare sătenii trecând pe acolo au găsit copiii plângând, iar pe mamă moartă lângă ei. Fiindcă aceasta mamă și-a jertfit viața pentru copiii ei, sătenii din Sersale i-au ridicat o statuie frumoasă, care va aminti totdeauna despre dragostea mamelor față de copii. Statuia a fost desvelită în zilele trecute.

Citiți „Unirea Poporului“

S'au înmulțit hoții de codru

Hoțomanul Cocos din bălțile Dunării — „Mână Neagră“ din Ciuc — Bandiții dela Reșița — Alți bandiți în Bucovina — O mare tâlhărie în părțile Galaților — Numeroase tâlhării într'o zi

Se duce pomină, de câte tâlhării de drumul mare se întâmplă în țara noastră de câțiva ani încoace. Nici nu s'a șters bine amintirea lui Niculiță și a lui Bălan, și alții le iau locul, par'că ar fi adevărată făcătura! Mai rău ca pe vremea lui Rozsa Sándor. ! S'o fi stricat lumea mai tare după război, ori arcanurile polițienesci s'au mai slăbănogit? Aproape de neînțeles!

Fapt este, că în alte veri se auzia de câte-un bandit, cel mult doi-trei, iar acum deodată de câte 7—8:

*Tot de cei cu pușca lungă
Cari lovesc amar la pungă!*

Urmasul lui Terente!

Cel mai vestit și cel mai căutat de jandarmi, este astăzi Hoțomanul Cocos dela gurile Dunării, care, dacă nu întrece pe Terente cel de urită aducere aminte, apoi departe nu rămâne de dânsul. Acest Cocos este și el un Lipovean, ori altă porodiță rusească, dintre pescarii bălților Dunării. El hoțește de vre-o zece ani și mai bine, înhăitat cu niște femei, fiorease ca și dânsul. El și cetașii lui dau mai cu seamă asupra crășmarilor pe cari îi snopesc în bătai, apoi îi jefuiesc fără milă. Și când întâmpină cea mai mică împotrivire, nu se

sînesc de loc să implante și cuțitul. Cică muerile lui Cocos, că trăiește ca turcii, sunt acelea cari varsă mai cu plăcere sângele. Și chinuiesc și într'alt fel.

Cocos cu banda lui trăiește pe plute de papură și de trestii, în mijlocul bălților nepătrunse și are arme dintre celea mai strașnice, puști militare, revolvere, pumnale, ca un comandant de oaste. De-o patrulă două, nu se teme și ia lupta cu jandarmii. Intr'o astfel de luptă a și ucis de curând vre-o câțiva soldați, lăsându-i ciuruiți de gloanțe în nămolurile nesfârșitelor bălți.

Se pare însă că i-se apropie și lui ceasul, intrucât s'a pornit în potriua lui o oaste întregă, care l-a impresurat ca pe lup, în jur de Tulcea, și-l ține deaproape. Vom auzi într'o bună zi, că a sfârșit-o și Cocos, ca Terente, cu glonte în inimă, cum e soarta tuturor hoțomanilor. Nici nu i-se cade altfel, ca unuia care s'a subtras de sub legi și mănca pita tâlhărie!

Mână Neagră!

Cetitorii de gazete își vor aduce aminte de marea tâlhărie din pădurea Bogății (între Sighișoara și Brașov), unde niște bandiți necunoscuți, cu fețele mascate, au jefuit mai dăunazi un șir întreg de călători, între cari și generalul Pantazi. Aceștia cică ar fi trei tovarăși, cari au „lucrat“ cu atâta istețime, cât

Ia-ți, fetiță, ziua bună,
Dela unchi dela mătușă.
Că 'ndată-i ieși pe ușă.
Săracă cununa ta
Sta-va 'n cui ș'o rugina...!
Ți-o fi dor de maică-ta,
Ai veni, nu-i cuteză,
Că alții nu te-or lăsa.

Săracu' păruțul tău,
Cum lor pune sub haitău (chindeu);
Sub haitău și sub coronă,
Trece-o voia ta cea bună...!
De-ai vut veni după mine
Îți era mândră mai bine,
Așa rabdă și suspină
Că numai tu ești de vină...!

Plâncicioara ta cea mândră
Cum o schimbi pe zăde hădă
Și ți-o fi, mândră, urtă...!
Plâncicioara ta cea verde
Cum te scoate dintre fete
Și te bagă 'ntre neveste...!

O, vai de-a tale mărgele,
Cum li purtă tot cu jele...!
Și mai mult cu vorbe rele;
Num' odată 'n săptămână,
Nici atunci cu voie bună...!

Maică, măicuța mea!
Plânge-mă lângă fereastă
Că ți-am fost odor la casă
Ș'azi rămâi cu fața arsă...!
Frunzuță verde din vie
Eu mă duc la cununie,
Dorul meu cui să rămâie?
Vărte-l mamă 'n zăde neagră
Și-l pune deasupra 'n ladă;
Când te-o lovi dor de fată,
Du-te la ladă și-l coată!
De-o fi dorul clătinit
Eu la faț-am gălbenit;
De-o fi dorul cum l-ai pus
Eu la față cum m'am dus...!

Crăiasă, mândră crăiasă,
Te-ași pofti până la masă
Să-ți spui două-trei cuvinte
De jale și dor ferbiate.
Vremea-i sourtă și nu lungă
Ziua e ca și trecută.
Plânge mândră, lacrimi varsă,
Că azi pleci din astă casă.
Te duci în curte străină:
Plânge mândră și suspină!
Astăzi, deodată eu tinc
Se mărită și-al tău bine...!

Poți mândră să ierimezi
După binele ce-l pierzi!

Mândruță, pe-casa ta,
Cântă cucu și mierla;
Cucu gros, mierla subțire,
Și-ți cântă de despărțire...!
Despărțire cu necaz,
Musai mamă să te las!

Mireasă din doi părinți
Nu sili să te măriți,
Nu sili la măritat
Ca floarea la scuturat.
Că floarea mai înflăorește
Iar fata se vestejește...!

Vai amaru-i pelinu,
Da-i mai amar streinu,
Că pelinu face floare,
Streinu credință n'are...!
Că streinu-i tot strein
De l-ai purta chiar în sân,
Numai scara să-l pui jos...!
Ar jura că 'n sân n'a fost...!
De-ai întinde dealul șes
Ar sice că tot n'ai mers...!

Mândru-i ceria tot cu stele,
Tu tinără și cu jele!

Cine-are numai o fată
Să-o 'ngroape lângă vatră,
Și-o îngrădească cu spini

nici până astăzi n'au putut fi descoperiți, măcar că s'au pus sume mari pe capetele lor! Ei și-ar fi zicând „Mână Neagră” și după isprava dela Bogata s'au tras în munții Ciucului, unde au mai făcut o „lovitură” tot atât de îndăzneată. Au golit de bani pe un director de fabrică și au cotozot în bătași și pe alți călători, la cari n'au găsit bani.

Acceas bandă a dat cea mai nouă lovitură în săptămâna trecută, lângă comuna Mureș Isvor, între Miercurea Ciuc și Gheorgheni. Bandiții au ieșit dintr'o pădure, care se întinde până la marginea șoselei și au oprit două autobuse cu călători, pe lângă alte șase mașini de oraș. Intr'unul dintre automobile se afla și fostul prefect de Ciuc d. Stănescu, pe care încă l-au jefuit și l-au desbrăcat și de păpuși.

În total, bandiții lui „Mână Neagră” au jefuit la Mureș Isvor 35 de călători, iar pe cei ce au îndrăznit să murmure, i-au bătut măr. Au luat bani, inele, ceasuri. Ba și hainele de pe călători și încălțăminte. Iar după ce i-au pilugit cum se cade, i-au adunat grămadă și i-au legat de copaci. Acolo au și rămas, până i-au găsit jandarmii și i-au deslegat. Bandiții, bineînțeles, camfor s'au făcut din bună vreme..!

La Reșița, în Banat, bandiții au jefuit șaptesute de mii, plata muncitorilor dela fabricile de fier

În săptămâna trecută un casier dela Fabricile Reșița, plecase spre o comună apropiată, într'o trăsură, având asupra sa suma de 700.000 Lei, plata muncitorilor dela niște furnale. Ajungând într'o pădure, făptuitorii necunoscuți au impușcat pe unul dintre caii dela trăsură, iar în clipa următoare gloanțele date din tuș au început a fluera pe lângă urechile casierului. Acesta, de groază, acolo a iertat și trăsură și bani, luându-o la sănătoasa cu vizitiu cu tot. Când s'au întors, mai târziu, la locul cu pricina, cufărul cu banii nu mai era nicăiri..!

Pe făptuitorii, jandarmii îi caută zadarnic. Parcă au intrat în pământ.

Tălhăria din Bucovina

Tot în aceeași zi dela sfârșitul lui Iulie, cinsprezece bandiți mascați și înarmați până în dinți, au pătruns în filiala unei mari bănci din apropiere de Cernăuți, de unde au jefuit 210.000 lei și au rănit de moarte cu focuri de armă pe directorul băncii. Directorul a și murit încă în aceeași noapte, iar bandiții au căutat să scape într'o pădure. Jandarmii alarmați, le-au dat însă de urmă și în pădurea Dela Șipote s'a dat o luptă adevărată între tălhari și jandarmi.

Sfârșitul luptei a fost, că jandarmii i-au biruit pe bandiți, dintre cari trei au și rămas morți pe câmpul de luptă. La bandiții morți s'au aflat o sutăzeci de mii de lei și 100 de dolari, în bani americani.

Intre Galați și Ismail

Tot cam așa au lucrat și tot în aceeași zi, șase bandiți, pe drumul dintre orașele Galați și Ismail, în vechiul regat. Acolo feciorii de lele au jefuit și au spetit în bătași lângă Brateș un șireag întreg de cărăuși, cari duceau marfă. Pe când au fost vestiți jandarmii, hoțomanii au apucat cărările spre bălți, unde s'au făcut nevăzuți.

În județul Someș niște răufăcători au jefuit pe trei crășmari ovrei

În comuna Spermeșdoi doi hoși înarmați cu cuțite au pătruns noaptea în prăvălia lui Hirsch Heșcăla, dela care au dus marfă și haine în preț de 30 mii lei. Apoi au trecut la cărciuma lui Hirsch Bernat, căruia i-au lăsat să curgă pe jos vre-o 20 de ferii de palincă și i-au luat și 10 mii de lei. Pe urmă, ca să nu rămână mai pe jos nici Mărk, au pătruns și la acesta din urmă. Aici însă n'au mai avut noroc, căci s'au deșteptat vecinii și jandarmii, și i-au luat la goană.

Toate acestea isprăvuri hoșești s'au întâmplat într'o singură zi, 30 Iulie, anul curgător. Să nădăduim însă, că jandarmii își vor și face datoria, precum și-au făcut-o totdeauna, și răii vor fi adunați și din gaură de șarpe, și duși acolo, unde li-e locul, la priciu și la lanțuri!

Pilduire din bătrâni

„Cine va vrea să cetească
Va putea mult să folosească!”

Vulturul și vulpea, împrietinându-se, se învecinară. Deci vulturul își făcu cuibul într'un copac înalt, iar vulpea tot acolo, jos, între burueni. Într'o zi se duse vulpea după hrană, iar vulturul, venind flămând și văzând puil singuri, îi luă de-i mână. Vulpea, întorcându-se, și văzând, că vulturul i-a mâncat puil, nu-i părea atâta de puil rău, cât că nu poate să-și răzbune. Peste puțină vreme, niște oameni pârpileau carne pe cărbuni. Iar vulturul se dete și luă o bucată de carne, să se ospăteze și el cu puilul. Răpind carnea, răpi cu dansa și un cărbune aprins. Suflând vântul, se aprinse cuibul și puil vulturului, căzură, de frică, jos. Iar vulpea, înaintea ochilor vulturului, mănă pre puil.

Pilda însemnează:

Cei ce strică prietinia, de vor și fugi de cei cărora le-au făcut rău, însă, de judecata și de certarea lui Dumnezeu, nu vor scăpa.

Târgurile săptămânii

Luni 19 August: Dragu, j. Cluj; Lupeni, j. Odorheiu; Aiud, j. Alba.

Marți 20 August: Cusuis, j. Bihor; Racovița, j. Sibiu.

Miercuri 21 August: Baraolt, j. Trei-Scaune; Cormeni-Ciuc, j. Ciuc; Cetatea de baltă, j. Târnava-mică; Mătrici, j. Mureș; Timișoara.

Joi 22 August: Sighetul-Marmației.

Vineri 23 August: Beia, j. Odorheiu; Copșa-mică, j. Târnava-mare; Șercaia, j. Făgăraș; Vinga, j. Timiș.

Sâmbăta 24 August: Vințul de sus, j. Turda; Ghimeș-Făget, j. Ciuc; Copșa-mare, j. Târnava-mare.

Duminică 25 August: Bicsad, j. Satu-mare; Bicaz, j. Neamț; Corund, j. Odorheiu; Merghindeal, j. Târnava-mare; Sebiș, j. Alba; Teiuș, j. Alba.

Bandiții din Ciuc au fost prinși

La închelerea gazetei primim știrea, că fioroșii bandiți din Ciuc, despre cari scriem la alt loc al gazetei noastre, au fost descoperiți și prinși de jandarmi.

Hoțomanii aceștia, cari au făcut isprăvile dela Bogata și din jurul Brașovului, urmăriți fiind de jandarmi, s'au tras în munți, unde au nimerit la o stână din hotarul comunei Săn-Dominic. Ciobanul simțind cu cine are a face, s'a strecurat dela stână și a vestit pe jandarmi.

Oamenii legii au încunjurat stâna încă în aceeași noapte și s'au luat la luptă cu bandiții. Căpitanul hoșilor a mai avut însă îndrăzneala, să lasă și să impuște pe ciobanul, care venia cu jandarmii.

Lupta s'a sfârșit însă așa precum se cădea. Doi bandiți au fost impușcați, iar al treilea, căpitanul, rănit de moarte. Cei doi bandiți impușcați, căcă ar fi din Târnava mare, iar căpitanul un fost caporal de jandarmi dezertat, cu numele Suciu.

Familia bietului cioban ucis, va fi luată în grija statului.

Înmormântarea Doamnei Clara Măniu. Înrmormântarea buncii Doamnei dela Bădă-

Să n'o deie la streini.
S'o astupe cu pământ
Să n'o dea după urf..!

Tinără, maică, mă dai
Și numai pe min' mă ai!
De-ai avea maică mai multe
Și nu m'ai da așa iutel
Maică, măiculita mea
Crească iarba cât casa
Și otava cât masa,
N'oi uita c'am fost a ta..!

Spusu-ți-am măicuță bine,
Să ții zile pentru mine,
Să rămâi în sat cu tine.
Tu măicuță ai ținut
Miercurea și Vinerea,
Să mă poți înstreina
De fete și de feciori
De jocul din sărbători...!
Că ție nu ți-a plăcut
Să ne vezi pe toți lucrând
Și la o masă ȳezând.
Tu maică te-ai îndarat
Foarte rău m'ai streinat,
Depart, în alte curți,
La părinți necunoscuți...!
Fost-au mulți voinicii în sat
M'au cerut și nu m'ai dat,
Că tu maică te-ai temut
Coi veni după aprumut

Și nu ți-l-oiu da mai mult..!
Și m'ai dat în sat departe,
Nouă ape ne desparte,
Să viu cu desagii 'n spate;
Cu desagii 'nbăierați
Și cu ochii 'nlăcrimați..!

Curge valea cu bulbuci,
Hai mireasă, să te duci,
Să te duci la cununie
Rămas bun de-a ta fetic..!

Noi cu câte știm
Cu atâtea ne îndestulim!
Altceva nu poștim,
De cât un pahar de vin.
Și de-o fi palincă
Încă n'o fi nimical!

Iar mireasă roșioară
So prindem de subsnoară
Și să-o dăm în mână la mire
Să trăiască în fericire.
Noroc, noroc,
Să dea Dumnezeu!

Se caută morar

În comuna Cisterul român este trebuință de un morar mecanic. Deritorii să se adreseze la:
Popa Gligor, în Cisterul român

cini s'a făcut cu mare pompă Miercuri în 31 Iulie. Pe lângă d. prim-ministru Iuliu Maniu, îndureratul fiu, au mai fost de frață dd. miniștri Ion Mihalache, Virgil Madgearu, Grigore Iunian, N. Costăchescu, Sever Dan, Sauciu Săveanu, Pan Halipa, Voicu Nițescu, Aurel Vlad, M. hai Popovici, Sever Bocu, Mirto, Potârcă, Aurel Dobrescu, Ion Lugoșianu și numeroși deputați și senatori. Prohodul a fost slujit de către P. Sf. Sa *Episcopul Iuliu* al Gherlii, încunjurat de toți preoții Sălajului. Cuvântări au rostit Preasfințitul Iuliu, d. ministru Costăchescu, d. Dr. Valer Moldovan dela Turda, d. deputat P. Ioanițescu, d. deputat Ghiță Crișan și alții. Cununii foarte frumoase au trimis M. S. Regele Mihai, M. S. Regina Maria, Altea Sa regală Principesa mamă Elena și alți înalți demnitari ai țării. Buna Doamnă a fost așezată, cu mare jale, în cripta familiară, între brazi, în bătrâna grădină de pe colina din mijlocul satului. Daul Iuliu Maniu a rămas până a doua zi lângă mormântul scumpei sale mame.

Zece oameni loviți de trăsnet. În ziua de 26 Iulie asupra plasei Vășcăuți din Basarabia, s'a deslănțuit o furtună grozavă. După furtună s'au aflat zece oameni loviți de trăsnet, dintre cari cinci au fost omorâți pe loc, iar alți cinci au rămas pocii rău de arsuri.

Pilduri din bătrâni. Zilele noastre de lăcomie și de prea dese răutăți, au lipsă de multă învățatură. Dela mic până la mare, trebuie să ne facem mai buni, mai înțelepți. Mai blânzi, mai iubitori de deaproapele nostru, căci altfel mânia lui Dumnezeu nu ne va încunjura. Cu gândul, ca această gazetă să fie cât mai folositoare tuturor celor cari o citesc, neamului și țării noastre, am crezut, că este bine să scormonim din când în când și cărțile de înțelepciune ale părinților noștri, alegând învățăturile cari ne pot fi și astăzi de folos. În scopul acesta, am luat deocamdată înainte, cartea de pilduri a lui *Iacov Popovici din Ozun*, care a trăit și a scris pe la sfârșitul veacului al 17-lea. Pilduirea din acest număr al gazetei noastre este luată de acolo. Vor urma și altele, în fruntea știrilor pe cari le transcriem de pe chirile.

Un copil omorât de cal. Un copilăș de 9 ani din comuna Chișcăreni-Basarabia, mâna la pășune, dimpreună cu un frate al său mai mare, mai multe vite și un cal. Calul era dus de căpăstru de fratele mai mare, iar cel

mic îl mâna din urmă. Copilul tot într'una îndemna calul, lovindu-l cu un băț. Calul, supărat se vede, de prea multe bețe, a svârșit cu copita și l-a lovit pe copil în piept. Lovitura a fost atât de sdravănă, încât nenorocitul copil a murit pe loc.

A murit o vrednică preoteasă. S'a stins de curând, în comuna Agrij din județul Sălaj, venerabila Doamnă preoteasă *Anastasia Moldovan* născută Popovici, a carei moarte a stârnit nemărginită jale în poporul Agrijului. Preoteasa Anastasia Moldovan, după mărturisirea corespondentului nostru din partea locului, a fost una dintre acelea profetese Ane, cari, trăind alături de altarele Domnului, știu să se facă vrednice de întreagă recunoștință și dragostea poporului. Soțul D-nei Anastasia slujia la altar, iar Dânsa era cu adevărat mama și ajutoarea celor lipsiți și îndurerați. De zeci de ani, nimenia dintre cei sărmani nu intra în casa preotească din Agrij, fără să capete o haină, o mâncare, împreună cu o vorbă bună, înțeleaptă. Cu copiii n'a dăruit-o Dumnezeu, însă copiii săi au fost toți copiii orfani, necăjiți. Dragostea nețărmurită a poporului din Agrij față de buna și miloasa preoteasă Moldovan s'a arătat în chip strălucit cu ocazia înmormântării. Plângea satul întreg și zicea: „Iată am rămas orfani! Cine va mai hrăni și va mai îmbrăca pe nenorocii satului nostru?“ Vrednicile acestei adevărate Samaritane îndurătoare le-au arătat, în calde cuvinte, predicatorii dela prohod: Păr. Dr. Nic. Sârbu din Chintău și Păr. Cornel Oșei din Buciumi. — Iată, așa răsplăta au, și aici pe pământ, inimile mari!

În ajutorul lui Nicodim Ganea. Primim următoarele: Cetind foaia DVoastră din 12 Maiu, în care am găsit câteva rânduri despre dl Nicodim Ganea, — ajutorul ce i-s'a făcut de către comuna Ciuguzel, — m'a făcut să privesc în trecut.

L-am cunoscut bine de dl Ganea, acel suflet îmbrăcat în haina blândetei, care acum doarme în neagra noapte, sub cerul neguros, lipsit de orice stea cât de mică. A căutat un „Luceafăr din sfere senine“, și acum a rămas fără nici o singură stea, pe cerul sufletului dânsului.

Trimit mica sumă de 300 Lei, ca să o trimiteți dlui Nicodim Ganea, acolo unde se află la Sibiu, pentru a contribui cu ceva ajutorului de care are lipsă. *Valer Suci*, bachelat, învățător în comuna Sutoru, jud. Cluj.

S'a inecat un învățător. Învățătorul Constantin Stoicescu din comuna Lapoșul unguresc jud. Someș, s'a dus să se scalde la râu. Neștiind să înoate, apa l-a târât într'o văltoare, de unde n'a mai ieșit. Trupul neînsuflețit al nenorocitului învățător a fost găsit mai târziu de săteni.

Inscrieri la școala de meserii din Toplița. Școala inferioară de meserii din Toplița, jud. Mureș, începe înscrierile în cl. I-a dela 15 August până la 1 Septembrie. Sunt libere 5 locuri la lăcătușerie și 12 la tâmplărie. Se primesc absolvenți ai cursului primar, sănătoși, apți pentru măserie, având etatea între 12 și 16 ani. Elevii merituosi, în urma unui concurs, vor primi masă și casă, contribuind și părinții la cheltuelile internatului. Pentru înscriere se cer următoarele hârtii:

Una cerere timbrată. Certificat de cel puțin 4 clase primare. Act de naștere. Act de botez. Act de revaccinare.

Inscrierile se fac la Direcțiunea școlii în orice zi, între orele 8—11 a. m. și 3—5 p. m.

Copii ars de viu. În comuna Agrij din județul Sălaj, un cioban avea cu sine, la stână, pe copilul său de 8 ani. Într'una din zile, tatăl copilului se dusese la o altă colibă din vecini, lăsând pe fiul său dormind în stână. Pe când s'a întors, a găsit stâna arzând. Știindu-și copilul înlauntru, s'a apucat cu mare grabă să stingă focul. Pe copil însă nu l-a mai putut mântui, care arsese scrum. Ciobanul încă s'a ales cu grele arsuri, la față și la mâni. El zace acum desnădăjduit, în spitalul județean din Zălau.

Teatru în comuna Prundu-Bărgăului

Comuna noastră a avut, în seara zilei de 20 Iulie, un minunat prilej de înălțare sufletească. Societatea artistică-literară «Liviu Rebreanu» din Bistrița, a avut bunăvoința să coboare la noi și să ne dea o serbare dintre celea mai alese.

Programul s'a deschis cu piesa de teatru «Femei ciudate» în care au jucat foarte frumos și cu rară îndemănare: D-șoara *Lucreția Plăianu*, dd. *Ioan Ilea*, *Stăjărean*, *Nicu Greavu* și *Paul Mercan*. Al doilea punct din program a fost poezia «Vis» a dlui *Ioan Ilea*, care s'a dovedit și poet și priceput declamator. Foarte mișcătoare a fost apoi «Doina din Mehedinți» a dlui *Iulian Someșan*, cântăreț cu mare dar dela Dumnezeu.

Mult a plăcut, la sfârșit, piesa «Nătăflească la peșteră» în care au avut roluri: D-șoarele *Lucreția Plăianu*, *Aurelia Stejărean*, *Lenuța Moldovan*, *Mărioara Albu* și dd. *Ioan Ilea*, *Nicu Greavu*, *Paul Mercan*. A fost un prilej de mare haz și de curată veselie.

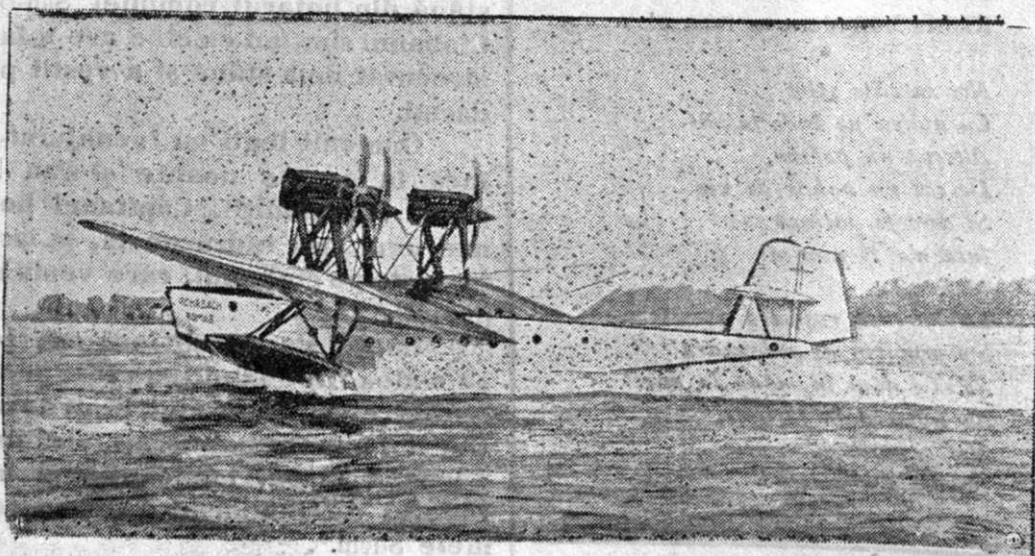
Asemenea producții sunt foarte binevenite prin satele noastre, trezind dragostea de carte și de cultură. Societatea «Liviu Rebreanu» îndeplinește o frumoasă apostolie culturală-națională, coborînd cât mai des în mijlocul poporului, dornic de asemenea înălțări sufletești. Laudă ei! Și laudă tineretului bistrițean, care înțelege atât de bine rosturile adânci ale apostoliei prin teatru!

Asemenea vești am dori să auzim, de prin toate comunele noastre.

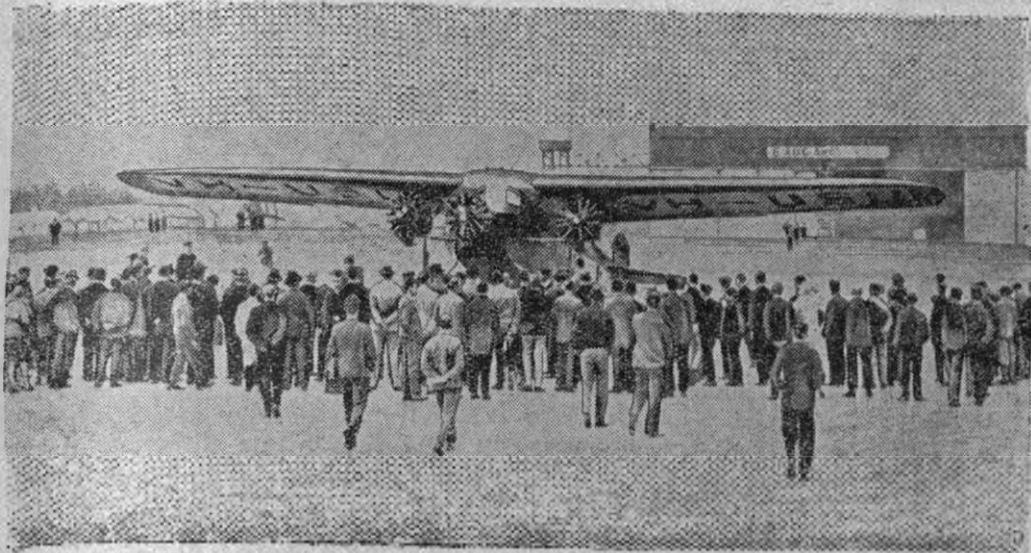
Correspondent.

La ce sunt buni fluturii

O fată din New-York, în America, și-a făcut o rochie numai din aripi colorate, de fluturi. Rochia e foarte frumoasă și e prețuită în 150,000 de lei. Așa că, prințând fluturi, prăpădești și o mulțime de omizi stricăcioase și poți câștiga și parale frumoase.

De câțiva ani s'a încercat într'una sborul peste mare din Europa în America. Învățații au ajuns la convingerea, că cel mai bun aeroplan este acela care, la caz de nevoie, se poate străforma și în vapor. Aceste feluri de aeroplane se numesc *hidroavioane*. Un astfel de hidroavione înfățișează și icoana noastră, poposind după o lungă călătorie, în apropierea țărâmului. Dacă se vor perfecționa tot în forma aceasta hidroavioanele, după câțiva ani nimeni nu va mai călători cu vaporul din Europa în America, și îndărăt, ci numai cu hidroavionul.

Trăim în zodia aeroplanelor. Azi-mâne lumea bogată nu va mai călători nici cu trenuri nici cu automobile, ci numai cu aeroplane, fiindcă această călătorie este foarte plăcută și iute. Dela Cluj la București de pildă, trenul rapid face 10 ore și 33 minute, pe când aeroplanul abia 1 oră și 50 minute. — Icoana noastră înfățișează aeroplanul englez „Crucea de Iazazi”, care a făcut drumul din Australia la Anglia, în 13 zile. Lumea primește acest aeroplan cu mare bucurie pe câmpul dela Croyden din Anglia.

Tipicul săptămânii XIII după Rusalii.

Duminecă 18 August 1929.

Sâmbătă seara, la Doamne strigat-am... 10 stihiri, 4 ale învierii v. 4. din Octoih, 3 ale sărbătorii (Adormirea Născ. de Dumnezeu) v. 1 și 3 ale sf. Martiri Flor și Laur v. 6. (18 August). Mărire și acum, dogmatica v. 4. *Intrat. Lumină lină...* Prohimenul zilei. *Stihoavna* învierii v. 4 cu Mărire și Acum a sărbătorii v. 4 (din Mineiu 15 August) *Acum slobozește...* Troparul învierii v. 4 și al sărbătorii. Deslegare.

Duminecă dimineața, la Dumnezeu este Domnul... Troparul învierii v. 4. și al sărbătorii v. 1. Stihologiile învierii v. 4. Troparele mari ale învierii. Ipacoiu și treptele v. 4. *Toată suflarea...* Evanghelia învierii II. *Învieria lui Hristos...* Ps. 50 Mărire... pentru rugăciunile... și celelalte. Rugăciunea preotului. Catavasiile Adormirii Născătoarei de Dumnezeu. După catavasia III sedelna sfinților din Mineiu, după catavasia VI condacul și icosul învierii v. 4. *Luminătoarea învierii II și a sărbătorii.* Laudele, 4 ale învierii v. 4. și 4. ale sărbătorii cu stihurile sărbătorii la cele 2 de pe urmă v. 4 (dela stihioavna înseratului, 15 August). Mărire stihirea Evangh. inv. și acum »Preabinecuvântată ești... Doxologia-mare.

La sf. Liturghie ale învierii v. 4. In loc de »Cuvine-se cu adevărat... se cântă »Neamurile toate te fericesc pe tine, singură de Dumnezeu Născătoare... cu irmosul »Învingându-se marginile firii... (vezi cântarea IX în Mineiu la 15 August).

Dumineca seara (înserat mare), la Doamne strigat-am... 6 stihiri, 3 ale sărbătorii (15 August) și 3 ale sf. profet Samuil (20 August) Mărire și acum a sărbătorii pe 8 versuri. *Intrat. Lumină lină...* Prohimenul zilei. *Stihoavna sărbătorii.* *Acum slobozește...* Troparul »Arhi-strategi ai oștilor cerești... și al sărbătorii. Deslegare.

Recolta îmbelșugată din anul acesta

În vorbirea pe care d. ministru Madgearu a ținut-o la Uniunea Camerelor de comerț și industrie, s'a spus, că în anul acesta vom avea 350,000 vagoane cereale, pe cari le putem vinde peste graniță cu prețul de peste 20 miliarde lei.

Luând în socotință starea de azi a câmpului, putem opune, că d. ministru Madgearu are toată dreptatea. Recolta păioaselor din anul acesta e mai bună cu

mult ca și cea din anul trecut. Mai ales este bună recolta de orz, secară și ovăs. După socotelile făcute la Ministerul de Agricultură, în anul acesta vom avea cu totul 662.940 vagoane de grâu, secară, orz și ovăs, pe când în anul trecut au fost numai 592.770 vagoane.

Dacă vremea va fi bună, din porumb încă vom avea recolta așa de mare cum nu s'a pomenit dela războiu încoace. Ne îndreptățeste să nădăjduim la aceasta recoltă și pentru că în anul acesta s'a însemnat cu porumb cel mai mult pământ dela războiu încoace.

Afară de suprafața obișnuită s'au mai însemnat cu porumb mare parte și din suprafețele cari în toamnă au fost însemnate cu grâu, care astă iarnă a pierit din cauza gerului.

În anul acesta s'au însemnat cu porumb 4.626.100 hectare, adică cu aproape un milion de hectare mai mult ca și în anul trecut.

Cari ouă se pot păstra mai bine

Găinile pun ouă și atunci când n'au cocoș. În ovarele găinii, într'una se formează ouă. Acestea ouă cresc, se învelesc într'o peliță subțire, și în găoace, apoi prin oviduct, canalul de ouat, sunt date afară.

Din ouăle necocoșite nici odată nu iasă pui. Cocoșul ajută ca bănuțul, peata alburie de pe gălbinaș, să dea naștere la pui.

Găsirea bănuțului pe ou încă nu e semn că oul ar fi cocoșit.

Tot așa de multe ouă pot să pună găinile cari n'au cocoș, ca și acelea cari au cocoș. Aceasta de mult este dovedit.

Ouăle necocoșite sunt tot așa de bune la mâncare ca și celea cocoșite. Afară de aceea ouăle necocoșite se pot păstra vreme mai îndelungată și se pot transporta la depărtări mari, fără să sufere vre-o schimbare.

Femeia harnică și cu minte adună totdeauna ouă pentru iarnă dintre ouăle puse de găini în luna August, pentru că acestea ouă se pot păstra cu mult mai bine.

Cauza, că ouăle din August se pot păstra mai bine și vreme mai îndelungată este următoarea:

Cocoșul în luna August e obosit și nu mai umblă după găini. Odihnește și el. Găinile însă pun ouă și mai departe. Acestea ouă însă nu sunt cocoșite și astfel nu se pot pune sub cloacă. Dar sunt bune pentru a fi puse spre păstrare. Afară de aceea, cam în vremea aceasta începe și răpărlirea, din cauza căreia încă rămân ouăle necocoșite.

S'au făcut încercare cu 6 ouă cocoșite și 6 ouă necocoșite, cari s'au pus sub cloacă. După 3 săptămâni ouăle necocoșite au rămas tot limpezi, doar că albușul era ceva mai apos, gălbinașul însă nu și-a schimbat nici culoarea, nici gustul și nici mirosul. Fierțe, acestea ouă s'au întărit și erau chiar bune de mâncat.

În ce privește celea 6 ouă cocoșite, din 4 au ieșit pui, 2 însă s'au stricat, dând un miros de nesuferit.

Fiecare 3 secunde se construiește și se vinde un FORD nou!!

adică 9600 bucăți în 8 ore

Iată mașina care a bătut recordul producției zilnice din lume

Mașina Ford tipul 1929 este mașina cerută și dorită de toată lumea, fiindcă la prețul ei, dă cu mult mai mult ca orice altă mașină, Motorul puternic 40 HP, consumația minimală 7—10 litri la 100 km. Caroseria elegantă, linii frumoase, culori armonioase, suspensiune ireproșabilă

Iată mașina ideală corespunzătoare timpurilor de azi!

Din toate modelele și culorile a sosit un mare transport la

Firma PERRY, Cluj

Telefon 99

Strada Regina Maria Nr. 2

Telefon 999

care stă la dispoziția Dvs. cu toate serviciile ei, — asemenea cu prețuri și avantaje de plată excepționale.

Grăbiți-Vă pentru a Vă alege culoarea favorită

De asemenea a sosit un mare transport de piese de schimb, accesorii, cauciucuri etc.

PERRY, Regina Maria Nr. 2

De aici se poate vedea, că ouăle de toamna, începând cu luna August, sunt celea mai bune pentru păstrare. Astfel de ouă se pot avea însă ori când, dacă se despărtește cocoșul de găini.

FEL DE FEL

Vindecarea ofitei

Un doctor tinăr din Germania, anume *dr. Gerson*, a găsit un mijloc nou pentru vindecarea ofitei. Acest mijloc stă în aceea, că bolnavul e hrănit din belșul cu ouă, carne grasă și legume, pe cari le mănâncă mai mult în stare crudă. Nu-i iertat ca acestea mănăcări să fie sărate.

Rămâne acum, ca doctorii învățați să încerce acest mijloc de vindecare a ofiteișilor și dacă se va dovedi că e bun, va fi un mare bine pentru omenire.

Firele de păr

O femeie are pe cap cam 30,000 fire de păr. Toate firele de pe cap la un loc, pot ținea o greutate de 267,000 kgr. Un fir de păr femeiesc poate ținea — fără să se rupă — o greutate de 178 grame.

Cea mai ouătoare găină din lume

La o expoziție de găini din Ottawa, un oraș în Canada—America, a fost arătată o găină, care a ouat într'un an 352 de ouă. Se spune, că și mama și bunica acestei găini, au fost tot mari ouătoare. Găina e din soiul *Leghom alb*, e frumoasă și deplin sănătoasă.

Cât se bea în Rusia

În Rusia se bea în vreme de un an peste opt sute de mii de vedre de rachiu. O vadra are 12 litri și jumătate. Din cauza băuturii, numai în anul acesta, bețivii din Rusia au săvârșit peste două sute de mii de fărdeleși.

De aceea e bine ca omul să se ferească de băutură pentru că ajunge nenorocit și își nefericește și copiii.

Câte leacuri se gătesc în lumea întreagă

Azi, în lumea întreagă se gătesc 20,000 de feluri de leacuri, cu cari doctorii încearcă să vindece boalele. Multe din acestea leacuri sunt făcute din buruieni. Doctorii aleg totdeauna leacul cel mai bun pentru boală.

Grâu care se coace în șase săptămâni

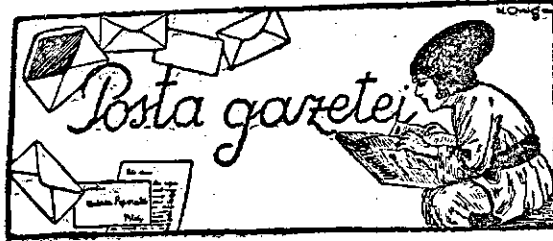
Un agronom cu numele *Lysenko* din Charkow a găsit un mijloc de a pregăti astfel boalele de grâu alese pentru semință, încât în vreme de șase săptămâni se coc.

El a făcut mai multe încercări, cari i-au reușit pe deplin. Astfel a semănat grâu la 1 Mai și la 14 Iunie, adică după șase săptămâni, l-a secerat. De pe un hectar a cules 2 și jumătate tone de semință.

Descoperirea aceasta este foarte însemnată pentru agricultori și dacă se va dovedi bună și în alte locuri, agricultura va înainta foarte mult.

Zahăr din poame

Doi învățați chimiști din Elveția au reușit să fabrice zahăr din poame, mai ales din struguri. Zahărul acesta are gust ca și zahărul de trestie și se poate folosi pentru pregătirea mâncărilor.

Am primit în cursul săptămânii trecute, câte 45 Lei dela următorii: Mihailă Halița, Leș Gavrilă.

Câte 90 Lei dela următorii: Simion Maier, Groza Ioan, Crișan Alexandru, Zosim Lazar, Vasile Cabulea, Ioan Ciungan, Florian Bandula, Ioan Cofariu, Popa Gligore, Vasile Cazna, Demian Paul, Tatar Simion, Ioan Pop I. G. Georgge Pop, Ioan Drușu, Nicolae Moldovan, Vasile Pocașu, Ioan Deac.

Am primit primit câte 180 Lei dela următorii: Avram Crișan, Nuț Opris, Vasile Gruță, Haiduc Aron Turcu Ioan, Crișan Ioan, Cristea Vasile, Sân Ionaș Cireașa, Simion Nechita, Paul Nadiș, Demian Gh. Cenaloș, Burs Iacob, Breaz Emilian, Popa Vasile, Crișan Nicolae, Vasile Hoza, Ioan Isaic, Ștefan Mihaiu, Francisc Pesamosca. Drăgan Alexandru:

Alte sume am mai primit: Ioan Bogdan 200 Lei; Vasile Jacodi 100 Lei; Stănescu Dumitru 75 Lei; Petru Onea 120 Lei; Cuc Vasile 125 Lei; Simion Pântea 60 Lei; Ilieș Grigore 45 Lei; Ioan Arcașu 100 Lei; Gheorghe Morariu 100 Lei; Miclea Zaharie 200 Lei; Pop Alexandru 75 Lei; Pop Ioan 80 Lei; Ioan Mârza 100 Lei; Vasile Oltean 225 Lei; Vasile Porime 80 Lei; Nicolae Horhat 270 Lei; Iacob Cămpianu 140 Lei; Dionisiu Dancea 80 Lei; Abrudan Teodor 80 Lei;

Gheorghe Moldovan, elev, comuna Sârbi. »Orația de nuntă« precum vezi, se publică în acest număr. Gazeta merge la adresa: Cristian Moldovan, precum ai cerut. Până la sfârșitul anului trebuie să trimiteți 80 Lei. Însă, dacă nu vin bani curând, foaia nu mai putem s'o trimitem!

Grăciun Achile, Stânceni, jud. Mureș. Directorul gazetei noastre, d. Melin, a fost plecat din Blaj; astfel numai acum vă putem răspunde. Școli de notari comunali se află la *Făgăraș* și *Lugoj*.

Dlul Georg Suein, Indianapolis Ind. Am primit scrisoarea DVoastră și am provocat pe dl. Iuliu Șuten să-și plătească datoria pe care o are la gazetă. Să nădăjduim că ne va asculta. Vă mulțumim încă odată pentru interesul pe care-l aveți față de gazeta noastră.

Poezia »La crucea din dealu mare«, primită la Redacție, schioapătă rău! Schioapătă ca »ritm« și schioapătă ca gând. Iată o pildă:

Scolii mării lanțule!
lanțule, volnicule,
Să-ți mai vezi a tale cete
Că nu mai pot de sete...!

Asemenea versuri și asemenea gânduri despre cetele lanțului, nu înalță câtuși de puțin pe strălucitul erou al neamului nostru!

Tot atât de puțin norocoasă este și cealaltă poezie: »*Lie, lie, ciocârli...*! Un exemplu și din asta:

Dorul meu aducăte,
În brațe apucăte.
Și să vie...
Lie... lie... ciocârli.

Cine să vie? Va ști neobositul versuitor, care nu știe însă »ortografiei«, căci scrie: *aducăte* și *apucăte*! În loc de *aducă-te*...!

Până la poezie, mai trebuie și nițică ortografie! Fără supărare.

Redactor: IULIU MAIOR.

Administrația centr. capitulară Blaj

Nr. 674—1929.

Inchiriare

În casa Azilul de bătrâni N. Pepelovici și soția Ana născută Gyulai, din strada Regele Ferdinand, cu începerea dela 16 August 1929, se dă în chirie localul de prăvălie cu o cameră. Terminul de înaintare a ofertelor de chirie 15 August 1929. Informațiuni cu privire la inchiriare se dau la Administrația centr. capitulară, între orele 5—6.

Blaj, 6 August 1929.

Dr A. Cheșianu
adm. capit.

(788) 1—2

Liceele gr.-catolice române din Blaj.

No. 1223—1929

Aviz școlar

Pentru doritorii de a-și înscrie fiii și fiicele la Liceele gr.-cat de băteși și fete din Blaj, în anul școlar 1929—1930.

I. Inscrierile. Cererile de înscriere pentru orice clasă (admitere la cl. I, corigență, admitere la cl. IV—V, diferență, integrale, bacalaureat etc.) vor fi adresate direcțiunii Liceului respectiv, până în ziua de 25 August 1929.

La cereri se vor anexa:

1. Pentru clasa I: a) Adeverință de terminarea primelor patru clase primare; b) Extractul de naștere; c) Actul de botez; d) Actul de cetățenie; e) Un plic timbrat (recomandat) cu adresa exactă, pentru răspuns.

2. Elevii și elevele din anul trecut vor anexa »Avizul« școlar din 1928/29.

3. Elevii și elevele, cari în anul trecut școlar au urmat la altă școală și doresc să se înscrie la Liceele din Blaj, vor anexa cele cerute la p. I. lit. b—f, precum și copia matriculară a clasei ultime ce au promovat.

Cererile colective și netimbrate nu se vor lua în considerare.

II. Ordinea examenelor. 1. Examenul de admitere la cl. I în 1—3 Septembrie. 2. Examenul de corigență: 2—5 Septembrie. 3. Examenul particular: 2—6 Septembrie. 4. Examenul integral, de diferență etc.: 2—6 Septembrie. 5. Examenul de admitere în cl. IV—V: în 7—12 Septembrie. 6. Examenul sumar de clasa IV (conf. deciziei No. 82260—1929): între 10—15 Septembrie.

III. Examenul de bacalaureat se ține între 25 Septembrie—10 Octombrie. Între 25—31 August absolvenții (absolventele) liceelor de examene anterioare, vor prezenta cererile de înscriere la examenul de bacalaureat la *direcțiunea Liceului*, unde au absolvit, fie ca elevi regulați înscriși, fie ca pregătiți în particular. La cereri vor anexa actele și declarația, cum se arată în deciziunea min. No. 73980—1929.

IV. Plata taxelor școlare (taxa de înscriere, didactru) se face în 13—15 Septembrie. La înscriere se vor achita integral taxa de înscriere și rata primă din didactru. A doua rată se va achita la 1 Februarie 1930.

V. Cvartire. Nici un elev (elevă) nu-și va putea angaja cortel, fără avizul conform al direcțiunii.

VI. Începutul lecțiilor. Cursurile școlarelor secundare încep la 16 Septembrie c. ora 8 dimineața.

Direcțiunea.

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

În comuna Cisteiul român, se află

O moară

de vânzare sau de arendat, cu două scaune, mânăta cu motor 25 puteri. Se poate da și mutată în tovărășie.

Popa Gligor,

(782) 2—2 Cisteiul român p. Blaj